

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ Ареф'єва О.В.

«27» серпня 2018 р.

ТИПОВІ ПРАКТИЧНІ СИТУАЦІЙНІ ЗАДАЧІ

з дисципліни «Управління потенціалом підприємства»

Розроблено: к.е.н., доцент, Коваленко Н.В.

Завдання до розв'язку:

За допомогою графоаналітичного методу оцінки потенціалу підприємства «Квадрат потенціалу» і наданої нижче економічної інформації (таблиці 1—4) дати оцінку потенціалу підприємства в динаміці (або на ринку), працюючого в харчовій промисловості.

Таблиця 1. Виробництво, розподіл та збут продукції

№ з/п.	Показник	Вага показника	Роки					
			2014		2015		2016	
			значення	місце	значення	місце	значення	місце
1	Чистий дохід підприємства, тис. грн.	1,1	95196,7		98299,5		101691,5	
2	Виробнича витратомісткість чистого доходу	1,15	0,72		0,69		0,8	
3	Фондовіддача	1,15	1,32		1,25		1,07	
4	Операційні витрати на 1 грн. реалізованої продукції	1,15	0,89		0,78		0,99	
5	Чистий прибуток, тис. грн.	1,15	12637,2		14926,6		5675,3	
6	Рентабельність продажу, %	1,15	8,01		8,58		7,16	
7	Рівень покриття витрат на збут	1,15	36,49		40,3		37,06	

Таблиця 2. Організаційна структура та менеджмент

№	Показник	Вага показника	Роки					
			2014		2015		2016	
			значення	місце	значення	місце	значення	місце
1	Коефіцієнт окупності адміністративних витрат	1,2	0,04		0,03		0,04	
2	Коефіцієнт витратомісткості управління	1,2	0,04		0,04		0,04	
3	Прибутковість адміністративних витрат	1,2	3,6		4,8		1,4	
4	Структура управлінського персоналу в загальній, %	1,1	13		14		15	
5	Інноваційна діяльність, тис. грн.	1,2	100		115		80	
6	Норма керівництва на підприємстві	1,1	8		7		6	

Таблиця 3. Кадри

№ з/п.	Показник	Вага показника	Роки					
			2014		2015		2016	
			значення	місце	значення	місце	значення	місце
1	Продуктивність праці, тис. грн./ особу	1,2	158,1		146,3		146,5	
2	Фонд оплати праці, тис. грн.	1,1	11393,4		13003,7		18412,5	
3	Питома вага працівників з вищою освітою в загальній структурі, %	1,15	72		80		81	
4	Частка оплати праці в операційних витратах підприємства, %	1,15	13,5		16,9		18,2	
5	Трудомісткість чистого доходу	1,15	0,12		0,13		0,18	
6	Доход 1 працівника підприємства, грн.	1,1	1577		1613		2211	
7	Плинність кадрів	1,15	0,01		0,03		0,02	

Таблиця 4. Фінанси

№ з/п.	Показник	Вага показника	Роки					
			2014		2015		2016	
			значення	місце	значення	місце	значення	місце
1	Коефіцієнт покриття	1,15	3,15		2,97		3,89	
2	Коефіцієнт автономії	1,15	0,88		0,92		0,84	
3	Рентабельність активів	1,15	5,57		5,63		4,46	
4	Рентабельність власного капіталу	1,15	6,8		7,03		5,93	
5	Коефіцієнт оборотності оборотних активів	1,1	0,83		0,8		0,81	
6	Абсолютна ліквідність активів	1,15	0,0006		0,0006		0,0008	

7	Коефіцієнт фінансової стабільності	1,15	11,42	11,06	5,32
---	------------------------------------	------	-------	-------	------

Завдання до розв'язку:

1. Вартість адміністративних будівель підприємства оцінюється в 150 тис.грн. Прогнозується її щорічне зростання на 12 % з урахуванням перспективності місця розташування та потенційного попиту на аналогічні об'єкти. Визначити майбутню вартість адміністративних будівель через 5 років.

2. Власник планує продавати свій бізнес через 1 рік за попередньою оцінною вартістю в 100 тис. грн. Чи достатнім для придбання бізнесу через рік буде внесок у розмірі 80 тис. грн., якщо річна банківська процента ставка становить 20 %, а нарахування процентів відбувається щоквартально? Яку суму сьогодні необхідно депонувати в банк, щоб через рік мати змогу придбати у власність бізнес вартістю 100 тис. грн.?

3. Щомісячні орендні платежі надходять на початку кожного місяця у розмірі 12000 грн. Середньоринкова місячна ставка доходу - 6 %. Якою буде майбутня вартість платежів наприкінці 8-го місяця?

4. Розрахувати суму щорічного внеску на банківський рахунок під 11 % річних для придбання нової технологічної лінії вартістю 45000 грн. через 3 роки?

5. Оцінити вартість земельної ділянки, використання якої за прогнозними даними забезпечує власнику отримання щорічного чистого операційного доходу в розмірі 25 тис. грн. протягом 5 років. Коефіцієнт капіталізації для подібних об'єктів нерухомості - 20 %. Поточна вартість продажу земельної ділянки в після прогнозного періоді - 56 тис. грн.

6. Оцінити вартість офісного приміщення загальною площею 100 м². За попередніми прогнозами імовірний процент недозавантаження об'єкта під час оренди складає 2%, експлуатаційне резервування доходу - 1%, коефіцієнт капіталізації - 20%. Інформація щодо пропозиції на ринку оренди офісних приміщень в районі розташування об'єкта наведена в таблиці

Таблиця. Пропозиція на ринку оренди офісних приміщень (грн./м²).

Об'єкт-аналог	Площа, м ²	Місячна ставка орендної плати, грн./м ²
1	70	22,5
2	90	24
3	80	20,5
4	100	17,5
5	65	21,5

7. Оцінити двоповерхову будівлю заводу управління площею 400 м², що потребує косметичного ремонту. Аналогом було обрано двоповерхову офісну будівлю площею 350 м², у якій був зроблений косметичний ремонт. Ціна продажу аналога -250000 грн. У базі даних були знайдені наступні дані по парних продажах:

Таблиця. Інформація про об'єкти парних продажів

Об'єкт	Фізичні характеристики та призначення об'єкта	Стан об'єкта	Ціна, грн.
1	Одноповерхова цегельна офісна будівля площею 150 м ²	Потрібний косметичний ремонт	80000
2	Одноповерхова цегельна офісна будівля площею 200 м ²	Проведено косметичний ремонт	160000

8. Оцінити вартість товарного знаку «Джерело», власником якого є «Кристал», якщо маркетингове дослідження показало, що за станом на дату оцінки відпускна ціна пакета (1л) ординарного натурального соку «Кристал» на 0,55 грн. перевищує відпускну ціну пакета соку підвищеної якості одного з рядових конкурентів («Врожай»), якому він відповідає за своїми споживчими властивостями. Ставка ПДВ - 20 %, ставка податку на прибуток -25 %. Фізичний обсяг продажів продукції «Кристал» під товарним знаком «Джерело» за рік, що передує даті оцінки, склав 154725 л. Коефіцієнт капіталізації - 30%.

Завдання до розв'язку:

1. Оцінити вартість земельної ділянки зоопарку, який відвідують в рік 85000 чоловік. Вартість добового абонементу для дорослого 50 грн.. 60% відвідувачів діти, вартість квитка для яких 25 грн., причому 10% всіх дітей діти до 3 років і мають безкоштовний абонемент. Витрати парку в рік становлять 2000,5 тис. грн. Вартість майна парку 4000 тис. грн. Ставка капіталізації 20%.

2. Найбільш ефективним варіантом використання земельної ділянки є будівництво розважального центру, вартість якого оцінюється в 2 млн. грн. За прогнозними розрахунками щорічний чистий операційний дохід від експлуатації нерухомості (земельна ділянка та

приміщення) дорівнюватиме 500 тис. грн., коефіцієнт капіталізації для земельної ділянки - 10 %, для будівлі - 15 %. Оцінити вартість земельної ділянки.

3. Оцінити вартість квартири на основі наступної інформації про порівнянні продажі

Таблиця. Інформація про порівнянні продажі на ринку

Показники	Об'єкт оцінки	Порівнянні об'єкти		
		1	2	3
Загальна площа, м	50	30	100	40
Наявність ремонту (+/-)	+	-	+	-
Наявність телефону (+/-)	-	+	+	-
Наявність автостоянки (+/-)	-	+	+	-
Розташовано у місті (+/-)	+	-	+	-
Ціна продажу, тис. дол.	?	30	180	36

4. Для придбання майнового комплексу підприємства було залучено позику на суму 300000 грн. Іпотечна постійна (коефіцієнт капіталізації на позиковий капітал) складає 17,5 %. Очікується, що об'єкт власності принесе чистий операційний доход 65000 грн. Аналіз порівняних продажів показує, що інвестори очікують 19 % коефіцієнт капіталізації на власні кошти від інвестицій у схожі об'єкти. Оцінити вартість майнового комплексу.

Завдання до розв'язку:

1. На підприємстві ТОВ "ЛРК" у 2009 році були звільнені 15 працівників при середньообліковій чисельності працівників у 117 чоловік. Визначити коефіцієнт плинності кадрів.
2. Визначити продуктивність праці працівників підприємства у 2009 році, якщо чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) склав 10050,0 тис. грн., валовий прибуток 8934,0 тис. грн., а середньооблікова чисельність працівників 206 чол.
3. Визначити потребу в трудових ресурсах виробничого підрозділу за умови, що трудомісткість виробничої програми 11616 люд./год., а корисний фонд робочого часу одного робітника 1936 год.
4. Визначити трудовий потенціал підприємства, виходячи з таких вихідних даних: продуктивність праці співробітника у звітному році досягла 12,5 тис. грн.; індекс зростання продуктивності праці становить 1,12; індекс зростання фондоозброєності праці одного співробітника порівняно з базовим роком становить 1,05; середньооблікова чисельність промислово-виробничого персоналу становить 1520 чол.; коефіцієнт реалізації трудового потенціалу сягнув 78 %; витрати на утримання адміністративно-управлінського персоналу становлять 15 400 грн.
5. Оцінити трудовий потенціал співробітника інвестиційної корпорації на основі коефіцієнтної методики, якщо відомо: 1) досвід роботи за фахом відповідно до отриманої вищої освіти складає 5 років; 2) досвід роботи на посаді керівника планово-економічного відділу становить 3 роки; 3) працівник у три останні роки відвідує 2-місячні курси підвищення кваліфікації; 4) за останні три роки планово-економічним відділом було реалізовано вісім інвестиційних проектів, ще три проекти незавершені; 5) з реалізованих восьми проектів у раніше встановлені строки виконано п'ять проектів; 6) за останні три роки різними замовниками було придбано і успішно реалізовано чотири інвестиційні проекти.

Завдання до розв'язку:

Для оцінки складових потенціалу підприємства, виходячи з оприлюднених даних про діяльність суб'єктів підприємництва доцільно розрахувати інтегральний показник та визначити рівень конкурентоспроможності потенціалу нашого підприємства.

Таблиця. Розрахунок інтегрального показника конкурентоспроможності

Показник		Фактичне значення величини показників				Нормоване значення величини показника		
№	умовне позначення	підприємства			еталон	підприємства		
		1	2	наше підприємство		1	2	наше підприємство
1	ВВ	0,8	0,81	0,94				
2	Фв	1,9	2,07	1,83				
3	ПП	39,8	48,53	38,72				
4	СО	7	11,2	6,8				
5	ЗП	2,99	2,53	2,36				
6	ПА	24,1	20,3	21,1				
7	РД	0,012	0,11	0,008				
8	ПЧ	4,5	10,4	10,1				
9	АЧ	0,15	0,09	0,2				
10	ОС	9,4	11,2	10,8				

Інтегральний показник конкурентоспроможності (Ікп)			
--	--	--	--

Завдання до розв'язку:

1. Доходи, які отримує підприємство від ведення господарської діяльності складають 500 тис. грн. Загальні витрати підприємства становлять 450 тис. грн., при чому 30% з них постійні витрати. Визначити валову прибутковість чистого доходу підприємства, чистий дохід, який забезпечує беззбиткову діяльність, змінні витрати, які забезпечують беззбиткову діяльність підприємства, рівень (коефіцієнт) економічної безпеки

2. Проаналізувати і оцінити рівень економічної безпеки господарської діяльності підприємства

Таблиця. Аналіз рівня економічної безпеки

Чистий дохід			Витрати		
показники	рядок за звітністю	сума, тис. грн.	показники	рядок за звітністю	сума, тис. грн.
Показники діяльності підприємства за звітом про фінансові результати					
ЧД _{о.д.}	035	151121,5	СР _{о.д.}	040	124782,4
ЧД _{і.о.}	060	15123,0	ОВ _{і.о.}	090	13453,6
ЧД _{ф.д.}	120	15,5	АВ	070	3994,1
ЧД _{і.л.}	110, 130	36,2	ВЗ	080	5257,5
ЧД _{пп}	185	–	ВВ _{ф.д.}	140	393,3
ЧД _{н.п.}	200	–	ВВ _{і.л.}	150, 160	204,0
			ВВ _{н.п.}	205	-
			ПП _{г.д.}	180, 210	5651,2
Разом (ЧД _п)	x	166296,2	Разом (ВВ _п)	x	153736,1

Чистий прибуток підприємства 12560,1 тис. грн. (166296,2 - 153736,1)

Розрахункові показники

Найменування	Алгоритм розрахунку	Розрахунок	Величина показника
Постійні витрати (ПВ _п)	АВ+ВЗ		
Змінні витрати (ЗВ _п)	ВВ _п -ПВ _п		
Валовий прибуток (ВП _п)	ПВ _п +ЧП _п		
Валова прибутковість чистого доходу (ПВ _{чд})	ВП _п : ЧД _п		
Витратомісткість чистого доходу за змінними витратами (ВМ _{чд})	ЗВ _п : ЧД _п		
Чистий дохід, який забезпечує беззбиткову діяльність (ЧД _б)	ПВ _п · ПВ _{чд}		
Змінні витрати, які забезпечують беззбиткову діяльність (ЗВ _б)	ЧД _б · ВМ _{чд}		
Рівень (коефіцієнт) економічної безпеки діяльності підприємства (К _б)	ЧД _п - ЧД _б ЧД _п		

Завдання до розв'язку:

1. Розрахункові показники діяльності підприємства для побудови моделі DuPont

Таблиця. Розрахункові дані для моделі DuPont

Показники	Алгоритм розрахунку	Періоди		
		минулий	поточний	прогнозний
1. Обсяг господарської діяльності за витратами (валова продукція), тис.грн.	1	35865,5	33055,3	25402,1
2. Чистий дохід (господарський потенціал), тис.грн.	2	36848,6	34959,1	27172,2
3. Ціна за одиницю продукції (витрат), грн.	3=2/1			
4. Змінні витрати, тис.грн.	4	33502,8	27722,1	22060,3
5. Змінні витрати на 1 грн. чистого доходу, грн.	5=4/2			
6. Постійні витрати, тис.грн.	6	2362,7	5333,2	3341,8
7. Витрати - всього, тис.грн.	7=4+6=1			
8. Чистий прибуток, тис.грн.	8=2-7			
9. Прибутковість (рентабельність) чистого доходу, коп. (%)	9=8/2*100			
10. Прибутковість (рентабельність) активів, коп. (%)	10=8/13*100			
11. Завантаження активів, грн.	11=2/13			

12. Прибутковість (рентабельність) власного капіталу, коп. (%)	12=8/19*100			
13. Активи (майновий потенціал), тис.грн.	13=14+15+16+17			
14. Необоротні активи, тис.грн.	14	6035,4	9320,1	7114,6
15. Дебіторська заборгованість, тис.грн.	15	3594,7	3484,4	3484,1
16. Запаси, тис.грн.	16	1175,5	2266,1	1469,1
17. Грошові кошти, тис.грн.	17	328,0	328,6	330,7
18. Фінансові ресурси, тис. грн.	18=13			
19. Власний капітал (вартісний потенціал), тис.грн.	19	7223,8	10437,8	8600,8
20. Зобов'язання, тис.грн.	20=13-19			
21. Загальна залежність активів	21=18/19			
22. Загальна залежність активів (рекомендоване значення)		2,5	2,5	2,5

2. Розрахувати рівень збалансованості зростання підприємства по різних сценаріях за даними наведеними в табл.

Таблиця. Аналіз рівня збалансованості зростання підприємства

Показники	Періоди		Відхилення	
	минулий	поточний	+/-	%
1. Капіталомісткість господарської діяльності, грн.	0,754	0,731		
2. Прибутковість чистого доходу, грн.	0,071	0,072		
3. Темп зростання чистого доходу	0,106	0,112		
4. Рівень збалансованого зростання	0,888	0,879		

3. Визначити ефективність формування підприємством фінансових ресурсів у 2009 році на основі розрахунку показника рентабельності капіталу. Фінансовий результат до оподаткування підприємства у 2008 році становив 450,0 тис. грн., у 2009 році 536,5 тис. грн., в свою чергу власний капітал у 2008 році становив 2540,3 тис. грн., а в 2009 році 2626,8 тис. грн.

4. Визначити рентабельність активів підприємства у звітному періоді, якщо чистий прибуток підприємства становить 641,3 тис. грн., вартість активів на початок звітного періоду 4100,0 тис. грн., а на кінець – 4300,0 тис. грн..

Завдання до розв'язку:

Ви — референт-консультант Генерального директора великого підприємства (заводу з виробництва електронного устаткування).

Для вашого підприємства, як і для всієї економіки України, визначились перспективи виходу з кризи. З'явилися надійні інвестори, намітився сталий ринок збуту.

Для виходу із кризи інженерно-економічні підрозділи заводу розробили комплексну програму, визначили основні орієнтири. Програма у загальних рисах передбачає впровадження у виробництво нового виробу. Але з метою конкретизації та ефективнішої реалізації цієї програми розробку бізнес-плану проекту впровадження у виробництво нового виробу доручили виконати трьом незалежним консалтинговим фірмам.

Кожна фірма підготувала свій варіант проекту бізнес-плану і надала його для розгляду та вивчення керівництву підприємства. Однією з вимог до проекту є обов'язкове використання сучасних новітніх технологій, яке і було виконане. Основні показники реалізації кожного проекту наведені у табл.

Таблиця. Показники реалізації проектів

Показники	Варіанти технологій		
	1	2	3
Інвестиції, млн грн.	225	276	197
Витрати на виробництво одного виробу, тис. грн.	136	147	137
Річний обсяг виробництва, тис. шт.	700	1100	2500
Процентна ставка або норматив рентабельності інвестицій	0,10	0,11	0,13

Генеральний директор доручив вам проаналізувати проекти і визначити ефективніший.

Завдання

1. Уточнити, як визначається ефективність впровадження інноваційних технологій.
2. Розрахуйте показники визначення ефективності проектів.
3. Визначити ефективніший варіант впровадження технології.
3. Визначте фактори впливу на ефективність проектів.
3. Підготувати аргументовану доповідну записку на ім'я Генерального директора підприємства.